

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Fundamentos de intervención logopédica		Código	652G04005
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Ríos de Deus, María Paula	Correo electrónico	paula.rios.dedeus@udc.es	
Profesorado	García Real, Teresa Juana Ríos de Deus, María Paula	Correo electrónico	teresa.greal@udc.es paula.rios.dedeus@udc.es	
Web				
Descripción xeral	A materia de Fundamentos da intervención logopédica sitúase no 1º cuatrimestre do 1º Curso do Grao en Logopedia; polo tanto, trátase dunha materia que permite introducirse nos coñecementos necesarios para o estudo no campo da logopedia. A logopedia é unha disciplina de carácter multidisciplinar que comparte o seu estudo sobre a comunicación humana con outras disciplinas relacionadas coa medicina (neuroloxía, psiquiatría, neurología, fisioloxía...), así como coa lingüística, a pedagoxía, a psicoloxía...			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Coñece e diferencia os conceptos fundamentais relativos aos trastornos da comunicación, da linguaxe, da fala, da voz e a audición e as funcións orais non verbais.		A6 B7 B9	
Explica os conceptos e principios xerais da intervención logopédica, identificando e diferenciando segundo as súas competencias, así como as funcións de prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamiento.		A13 A14 A24	B16 B17
Identifica e diferencia as características da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial...		A13 A16 A32	B7 B9 B16
Comprende e analiza a profesión de logopeda, o seu obxecto e método, atendendo ás súa evolución histórica, características e á deontoloxía e lexislación actual para o exercicio profesional.		A14 A24 A32	B7 B9 B19
Demostra o manexo de instrumentos de recollida de información pertinentes para estudar a realidade que envolve á profesión do/da Logopeda.		A32	B16 B19
Pon en práctica os coñecementos adquiridos acerca da profesión de Logopeda e a súa labor nas diversas institucións educativas, sanitarias e sociais.		A25 A32	B16 C1 B17 C8 B19
Pon en valor a importancia da investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			B19 C8

Contidos		
Temas	Subtemas	

1. Introducción á intervención logopédica	1.1. Introducción á logopedia. Intervención 1.2. A profesión do/a logopeda. Perfil e competencias 1.3. A actuación do/a logopeda e a lexislación básica 1.4. O traballo en equipo no ámbito da logopedia
2. Funcións da intervención logopédica	2.1. Destinatarios da intervención logopédica 2.2. Áreas de intervención en logopedia 2.3. Estructura do proceso da intervención logopédica 2.4. Protocolos de intervención logopédica
3. Ámbitos e contextos da intervención logopédica	3.1. Tipoloxías de intervención logopédica 3.2. Modelos, teorías e correntes de intervención 3.3. Programas, tratamentos e técnicas de intervención logopédica con evidencia científica 3.4. Elaboración de informes logopédicos de intervención
4. Principais patoloxías en Logopedia	4.1 Alteracións da voz 4.2. Alteración da audición 4.3. Alteracións da fala 4.4. Alteracións da linguaxe

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A6 A13 A14 A16 A24 A25	21	0	21
Análise de fontes documentais	A6 A13 A14 A16 A24 A32 B7 B9 B17 C1 C8	6	30	36
Estudo de casos	A13 A14 A16 A32 B7 B9 B16 B19 C1 C8	4	25	29
Presentación oral	A13 A14 A16 A24 A32 B7 B9 B17 B19 C1 C8	9	2	11
Portafolios do alumno	A6 A13 A14 A16 A24 A25 A32 B7 B9 B16 B19	3	15	18
Proba obxectiva	A6 A13 A14 A16 A24	2	28	30
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición oral do profesor na que se traballarán os contidos que componen o marco teórico, complementada co uso de presentacións e soportes audiovisuais, así como a introdución de preguntas dirixidas ao alumnado en forma de actividades de aula, a fin de que a aprendizaxe ten un carácter máis dinámico e permite a participación dos alumnos. A estrutura das sesións maxistrais rexerase pola orde establecida nos contidos de aprendizaxe, teoricamente introducindo cada un dos temas e subtópicos; ofreceranse bibliografía e documentación adicional aos estudiantes para afondar na materia; e o traballo teórico complementarase en cada sesión con actividades prácticas.

Análise de fontes documentais	Actividades destinadas a que os estudiantes realicen a lectura crítica e a análise das distintas fontes documentais de calidade relevantes.
Estudo de casos	Presentaranse casos para introducir ao alumnado no manexo de datos clínicos, térmos específicos e metodoloxía de intervención logopédica.
Presentación oral	Exposición verbal de todas as actividades realizadas na materia, a través das cales o alumnado e a docente interactúan plantexando cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Portafolios do alumno	Inclúe todas as actividades realizadas polo alumnado.
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación de coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, etc. Pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de respuesta breve, de discriminación, de completar e/ou asociación. Tamén se pode construir cun só tipo de algunha destas preguntas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Presentación oral	Ofrécese atención ao alumnado en tutorías individuais e / ou en grupo tanto para o desenvolvemento e a corrección do traballo na aula (análise de fontes documentais, lecturas, casos prácticos) como para a resolución de dúbidas, co fin de rastrexar a evolución da aprendizaxe e un rexistro do seu traballo persoal.
Portafolios do alumno	Os alumnos asistirán á programación de tutorías establecida pola docente. Recoméndase solicitar previamente, por correo electrónico, unha cita para mellor organización.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Proba obxectiva	A6 A13 A14 A16 A24	Presentaranse varias alternativas de respuesta donde solo una de ellas será la correcta.	40
Presentación oral	A13 A14 A16 A24 A32 B7 B9 B17 B19 C1 C8	A presentación de cada actividad será evaluada por el profesor (heteroavaliación), por grupo en aula (coevaluación) y por su propio equipo de trabajo (autoavaliación), teniendo en cuenta los criterios establecidos conjuntamente. Entre ellos: orden en la exposición; claridad y corrección lingüística; capacidad de síntesis de ideas fundamentales; coherencia en el discurso, lenguaje no verbal y utilización del espacio; creatividad (presentación sugerente, motivadora, dinamizadora de la participación de los/as compañeros/as...); y uso de recursos. La valoración del trabajo presentado tendrá carácter grupal. Será por lo tanto que cada equipo establezca normas de autorregulación mínimas que faciliten la dinámica de trabajo.	30
Portafolios del alumno	A6 A13 A14 A16 A24 A25 A32 B7 B9 B16 B19	Se valorará: <ul style="list-style-type: none"> - A adecuación metodológica de las propuestas de trabajo. - A adecuación y dominio del contenido. - El dominio de las aplicaciones utilizadas en la elaboración de las actividades. - La utilización de fuentes documentales complementarias y actuales.	30

Observacións avaliación

Para superar la materia es necesario aprobar todos los trabajos realizados en clase.

El alumnado no asistente, deberá contactar conmigo para establecer una metodología de evaluación de la materia.

Se considera en cuenta, en la presentación de los trabajos, el formato, la redacción, las faltas gramaticales y las ortográficas.

Una copia o plágiode trabajos será causa de suspensión.

Tema 4: se realizará una evaluación específicamente por prueba escrita al finalizar la docencia del tema (plataforma Moodle). Prueba con respuesta múltiple y cada pregunta tiene 4 respuestas posibles y los errores restarán 0.20 puntos.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Castellanos López, M.A., Pérez Moreno, E. y Simón López, T. (2018). Métodos de investigación en logopedia. Madrid: Síntesis - Gallardo, J.R. y Gallego Ortega, J.L. (2003). Manual de logopedia escolar: un enfoque práctico (4ª ed.). Málaga: Aljibe - Gallego Ortega, J.L. (1999). Calidad en la intervención logopédica: Estudio de caso. Málaga: Aljibe - Gutiérrez Zuloaga, I. (1997). Introducción a la historia de la logopedia. Madrid: Narcea - Lou Royo, M.A. y Jiménez Correa, A. (1999). Logopedia: Ámbitos de intervención . Málaga: Aljibe - Nolla Casals, A. (2015). La logopedia. Barcelona: Editorial UOC - Peña-Casanova, J. (2014). Manual de logopedia (4ª ed).. Barcelona: Elsevier Masson - Perelló, J. (2002). Diccionario de Logopedia, Foniatria y Audiología (2ª ed.). Barcelona: Ediciones Lebón - American Psychological Association (2010). Manual of the American Psychological Association (6ª ed.). Washington: American Psychological Association
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Intervención logopédica nos trastornos da fala e a voz/652G04027

Intervención logopédica nos trastornos da linguaxe/652G04034

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías